

FE MAD³

FESTIVALOVÝ ZPRAVODAJ

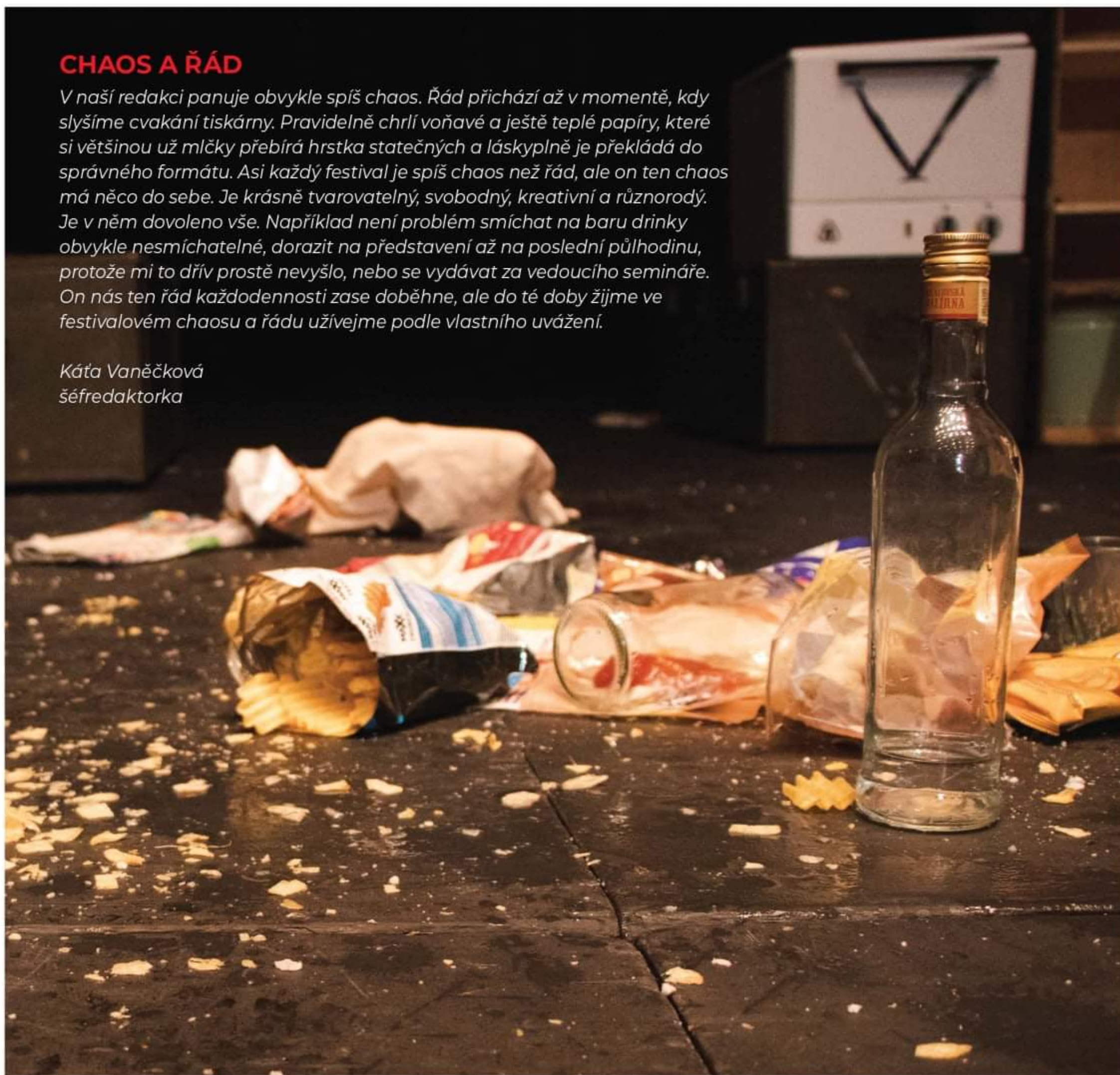
Festival mladého amatérského divadla sobota 18. 9. 2021

8:30 - 10:00	Snídaně
9:00 - 9:20	Vítání souboru Divadlo Jesličky Josefa Tejkla, Hradec Králové
10:00 - 11:00	Kupé story
11:10 - 12:10	Diskuzní kluby
11:45 - 13:30	Oběd
12:30 - 13:30	Beseda v kruhu
14:00 - 14:20	Vítání souboru Divadlo Brod, Uherský Brod
15:00 - 17:00	Deník Leošky Kutheilové
17:10 - 18:10	Diskuzní kluby
17:30 - 19:00	Večeře
18:15 - 19:15	Beseda v kruhu
18:30 - 18:50	Vítání souboru DS SUD, Suchdol nad Lužnicí
19:30 - 20:45	Sherlock Holmes aneb Zrození zla
20:50 - 21:45	Diskuzní kluby
21:50 - 22:50	Beseda v kruhu
23:00 - 00:10	Konkurz , Losers Cirque Company

CHAOS A ŘÁD

V naší redakci panuje obvykle spíš chaos. Řád přichází až v momentě, kdy slyšíme cvakání tiskárny. Pravidelně chrlí voňavé a ještě teplé papíry, které si většinou už mlčky přebírá hrstka statečných a láskyplně je překládá do správného formátu. Asi každý festival je spíš chaos než řád, ale on ten chaos má něco do sebe. Je krásně tvarovatelný, svobodný, kreativní a různorodý. Je v něm dovoleno vše. Například není problém smíchat na baru drinky obvykle nesmíchatelné, dorazit na představení až na poslední půlhodinu, protože mi to dřív prostě nevyšlo, nebo se vydávat za vedoucího semináře. On nás ten řád každodennosti zase doběhne, ale do té doby žijme ve festivalovém chaosu a řádu užívejme podle vlastního uvážení.

Káťa Vaněčková
šéfredaktorka

SVĚT JE V TROUBĚ. ALE DIVADLO ŽIJE

Rozhovor s režisérkou Lenkou Janyšovou
a souborem exVeseláci?!

První co mě zajímá je název – exVeseláci?! Napovídá to, že jste ex-něco, tak jak to vzniklo?

Lenka Janyšová: ExVeseláci?! jsme z toho důvodu, že jsme parta bývalých studentů gymnázia, kteří hráli v souboru Veselé zrcadlo. Dnes už jsou všichni dospělí, někteří už po školách a pracující, ale chtěli jsme zůstat trochu v návaznosti na to, co jsme dělali, když jsme byli na střední škole. Akorát to Ústí nad Orlicí tam moc neseď, protože jediný, kdo je teď v Ústí, je Bára a já a kluci dojíždějí z různých koutů republiky.

Takže se vám to daří udržovat i takhle na dálku? Četla jsem, že jste zkoušeli online, to bylo kvůli vzdálenosti nebo covidu?

Jakub Musil: Teď se to docela dařilo držet, protože ještě běžela distanční výuka a i ti z nás, co studují jinde, byli v Ústí. A když nám to pandemická situace neumožňovala, tak jsme zkoušeli pravidelně každý čtvrtek nějak od sedmi večer, volali jsme si, četli, z hlavy projížděli různé obrazy a zkoušeli online přes webkameru.

Je mi jasné, že zkoušet rvačky online asi úplně nejde...

Lenka: Stavba situací a vůbec aranžmá a tyhle věci samozřejmě nešly. My jsme měli štěstí, že jsme začali před covidem, takže asi tři obrazy byly lehce nahozené a měli jsme pocit, že je potřeba se potkat a aspoň ten text třeba i číst, protože bychom za ten půlrok už nic neudělali a skončili bychom.

Co ve vás nejvíc rezonuje v té hře nebo celkově v poetice McDonagových her?

Jakub: Mě tam osobně strašně baví ta absurdita jednotlivých situací, kdy v jednu chvíli jde doslova o život, a přitom se u toho řeší třeba chipsy nebo takovéhle maličkovosti. To je podle mě pro McDonagha hodně typické, ať už jsou to filmy nebo jeho jiné hry.

Lenka: Já doslova miluju tuhle irskou surovou problematiku, kterou McDonagh přináší. A vnímám tam nejenom

DS EXVESELÁCI?! ÚSTÍ NAD ORLICÍ: OSIŘELÝ ZÁPAD

jeho období, ale i současnost, tedy ztrátu morálních hodnot. To, že je třeba úplně jedno, jestli brácha zabije tátu. Zdá se mi to hodně současné.

Barbora Čápková: Na jednu stranu je to naprosto absurdní, pro mě nepředstavitelné žebříčky hodnot a priorit, ale na druhou stranu je to tak reálné a skutečné, že se tomu až nechce věřit.

Dovede si někdo z vás představit tam žít? V téhle atmosféře?

Soubor: Ne.

Barbora: To nedokážu, mně dá zabrat jenom dostat se pak ven z chování té Girleen. Ne, to by nešlo.

Máte nějaký vzkaz na závěr? Máte na srdci něco, na co jsem se ještě nezeptala?

Soubor: Svět je v troubě.

Lenka: Ale divadlo žije a jsme rádi, že FEMAD stále existuje a že zve soubory, které na Volyni zůstaly pod čarou. ■

DIVÁCKÉ VÝKŘIKY

Oceňoval jsem, jak dokázali udržet atmosféru celou tu dobu. To se jen tak nevidí. Skvěle vykryštovaly pointy celého díla.

V situaci jsem viděla, že kněz chce oba bratry zastavit, ale nevěděla jsem, proč se rozhodl, že je zastaví svým sebeopoškozením. Taky nerozumím, proč si najednou bratři začnou odpouštět? Nejdřív jsou naštvaní a najednou jsou hodní. Proč mění polohu?

Přímočaré, bylo jasné, co chtějí sdělit, a šli si za tím. Docela odvážné na českého diváka pustit tolik násilí a krutosti.

Plno věcí je tam děláno automaticky. Jedna věc za

všechny: jak zvedne tu Pannu Marii a postaví pod ní láhev – ani se nepodívá, jestli ji může pod to dát, jestli tam je díra. Prostě to automaticky udělá. Nevidím, že by byl v situaci nově, že to je aktuální nápad a rozhodnutí. A takových věcí je tam víc.

Mně se ta hra moc nelíbila a výkony byly nevyrovnané. Trošku jsem se nudil.

Nechápu, proč hrají o něčem, co je pro dospělé, nebo aspoň „dospělejší“, přitom sami jsou tak mladí. Navíc tam jsou věci, které my moc neznáme – motiv faráře, sošek svatých. Jenom ten chlast je asi něco, co máme s Irskem společného.

POSTŘEHY Z KULOÁRŮ

Scéna je jednoduchá, o to účinnější.

Girleen, postava nejčistší z celé hry.

Příběh o životní degradaci.

Za mě krádež chipsů je závažnější než zabití psa.

Jsmo beznadějní na začátku a bohužel i na konci.

*To není jak BUM PRÁSK *tlesk**

A pak to začalo o došlo mi „Doprdele, to je konverzačka“.

Tady přišel farář pěkného vzezření, jestli to mohu teda posoudit...

Ten farář, ten byl teda hodně mladej, no.

Přitom já jsem nejstarší.

Není chyba v tom, že jste mladí. Ale nějaká chyba tam je.

Jinak s tebou samozřejmě nesouhlasím, jako obvykle. Ale v tomhle se shodneme.

Co si budem říkat, v pátek, v deset dopoledne...děkuju vám.

Pepo, udržel jsi? Ne.

Dovol mi mít názor.

To je odvaha tohleto hrát, ne-li přímo drzost. Ale správná.

TO JE TA MUŽSKÁ HLAVA

Hra s neškodným názvem Klub od souboru provokativně pojmenovaného Žumpa jde rovnou na věc – chlapi v ní mluví celou dobu o ženách. Nebo vlastně – sami o sobě? Protože se ženami se jim ne zrovna daří a momentálně jsou – jak se onehdá říkalo v Polabí – bezholeční.

Máte podobné zkušenosti jako postavy z vaší hry?

Režisér (na FEMADu i herecký záskok) Jakub Pilař:

Myslím, že to zažije každý. Je to nějaký stav mysli a v něm se do takového klubu dostane. Je potřeba, aby ho z něj někdo dostal ven.

Měli jste dřív téma, nebo text?

J. P.: Text jsem našel na Dili, líbila se mi anotace, protože tam jsou tři mužské role. Měl jsem na něj dobré kluky. Hodně jsem ho dramaturgicky upravoval a přidal jsem třeba některá pravidla toho klubu.

Ve které době a kde se děj ve vašem pojetí vlastně odehrává?

J. P.: Tahle hra se předtím hrála jen jednou. Hrál ji soubor, pro který byla napsaná, bylo to někdy v roce 2007. Oni to hráli v takových renesančních kostýmech. Já se to snažím udržet tak, že se to může odehrávat kdykoli a kdekoli.

Máte jiné ohlasy od mužů a jiné od žen?

J. P.: Moc ne, ale zaznamenal jsem i ohlasy žen v tom smyslu, že to nedokážou úplně pochopit, protože je to ta mužská hlava. To mě docela zaujalo, protože si myslím, že by se v tom mohly najít i ženské. Klukům jsem ze srandy říkal, že bychom mohli hrát to samé, ale s holka-ma. I ženy mají svůj klub, nebo ho každá žena má v hlavě a musí se z něj nějak dostat, buď sama, nebo jí někdo pomůže, z toho stavu myslí.

Jako herci jste typově přesní. Neřekl vám někdo, že tím podporujete stereotypní pohled na muže?

David Draxler (představitel machistického typu):

To ne. Naopak myslím, že ty role jsou provokativní a tlačí se do normálního života. Když se člověk sžívá s nějakou rolí, pak se mu to stane a je dobré prožít.

Stává se, že vás s takovou rolí doma berou jako lokální hvězdu?

D. D.: To ne. Ale jednou jsme hráli v sokolovně a po představení jsem si šel pro pivo do hospody. Pár chlapů mi tam plácalo po rameni a říkali – já ti rozumím.

Jak se vůbec žije ochotníkům v Nučicích? Zdá se, že divadlo tam jede.

J. P.: Je tam tradice od roku 1904, ale v 80. letech se rozpadli. Do roku 2002 bylo ticho po pěšině. My na ten soubor nenavazujeme, ale tím, co děláme, žijeme. ■

DIVÁCKÉ VÝKŘIKY

Mám ráda, když jsou muži schopni sebeironie.

Jsou skvělí, že se odváží něco takového nazkoušet. Bylo to, jako kdyby hráli sami sebe. Riskují, že si z nich kámoši třeba budou dělat legraci.

Je to pěkný filozofický text.

Já jsem to viděl podruhé a napoprvé to bylo lepší, dneska to tolik neodsejpal.

Mě to přestalo bavit. Na konci jsem asi trochu usnula.

Byl jsem z toho dramaturgicky nadšen.

Je to hezké, docela se snaží, vyhraní moc nejsou, to je přirozené. Trochu mi přišlo, že to kodrcá.

Líbila se mi ta mužská sounáležitost.

Možná jsem úplně nepochytila vývoj děje, ale líbila se mi scénografie.

Přišlo mi tam jedno takové zvláštní zaškobrtnutí.

Říká se, že je to hlavně hra pro muže. Já myslím, že je to pro všechny.

POSTŘEHY Z KULOÁRŮ

Kdyby se radši vysvlékli a ukázali šulína.

...než se napije kávy a začne psát ten dětský milostný dopis do Ohníčku.

Očekávala jsem něco dalšího, ne jenom, že všichni chlapi jsou kokoti.

Ten příběh, já jsem ho tam měl. Ale jsem jenom chlap.

Někdy se možná tvůrci dozví něco jiného, než sami chtěli.

Prazáklad všeho je, že ta hra je opravdu špatná.

Jestli je stevard řadící páka nebo něco jiného, je mi to jedno.

Jeden je básník, lingvista a tyhle ty blbiny a druhý je honimír.

Scéna byla hygienická, takže velmi aktuální.

Stevard je regulátor naší energie.

Každý chlap má v sobě toho Buldezára a Utáplého.

Stevard je něco, co nás drží na jednom místě.

ODVEZ MĚ PRYČ

Potřebuješ se dostat z divadla ke svému ubytování a máš to zatraceně daleko? Nebo chceš hodně narychlo zmizet ze scény? Co se třeba nechat pohodlně odvézt na vlak nebo autobus a nevláčet se s rekvizitami? Nemusíš platit předražené taxi. **Zavolej na tel. číslo 792 273 706 a my Tě zdarma odvezeme.** Vzít na palubu můžeš i pár dalších ochotníků, vůz je dost velký a řidič nesmírně diskrétní.

Službu lze využít od rána do noci od 7:00 do 02:00 hod. Technicky i prakticky zajišťuje firma FEMADsos.

RODINA JE DRAMATICKÝ PROSTOR. ALE Z KONFLIKTU V RODINĚ SE NEDÁ ODEJÍT

Rozhovor s Věrou Maškovou, režisérkou a dramaturgyní spolku SUMUS

Jméno vašeho souboru, Sumus, v latině znamená „jsme“ – má to nějaký skrytý význam?

Ne, to vůbec nějaký skrytý význam nemá. Léta nás bylo ani ne do mariáše a pořád jsme měli pocit, že zanikneme. Takže jsme byli pořád rádi, že jsme.

Váš spolek má dokonce stránky na wikipedii, vás osobně jsem tam objevil v kategorii „osobnost spolku“, ve spolku jste od roku 1985.

Tam je spousta hovadin. To je možný.

Přesto jsem koukal, že nemáte žádnou stálou scénu. Jak to řešíte?

Někam se vždycky nacpeme, kde nás nechají zkoušet. V posledních letech se to řešilo tím, že já jsem profesionální divadelník, takže někde působím, tam si najdeme nějakou komůrku a zkoušíme. Ted' zkoušíme ve Vršovickém divadle MANA, tam nás pan ředitel nechá a my za to občas odsloužíme nějakou Noc divadel, sehraje dobročinné představení, snažíme se revanšovat. Ve sklepě mé kamarádky jsme získali sklad, takže ted' máme už naprostý luxus.

Hra má pět dějství a vy jste ji zkrátili na 75 minut.

Tím, že se hra očistí od realistických nánosů, tak působí daleko aktuálněji, než kdybychom se snažili držet kolorit. Zredukovali jsme to o několik postav, to musíme, protože já vybírám hru podle lidí. Vždycky ohlásím, ať si všichni napíší na internet, kdo chce zkoušet příští hru, a podle toho ji vyberu.

Šla jste vyložene po tom, aby hra byla aktuální?

Aby to bylo sdělné. A v amatérském kontextu je důležité, aby to ti lidé uhráli, abych na ně nenaložila něco, co nebude v jejich silách. Aby na jevišti působili dobře. Nemyslím, aby byli všichni krásní a hodní, ale aby výkony byly zajímavé, aby každý z nich měl svých pět minut slávy. Abych je nějakým neúměrným úkolem nepřipravila o důstojnost. Navíc v ochotnickém divadle se staví, aspoň já to tak vnímám, na autenticitě lidí. Snažím se to přizpůsobit tomu, jaké vnitřní téma nese jeden každý člověk, což je strašně zajímavé. Daleko zajímavější než v profesionálním divadle, tam se to

dělá jinak. Herec dostane roli a má nástroje a materiál, jak roli vytvořit, aby se tou rolí stal. Zatímco tuhle technickou dovednost ochotnickí herci nemají, tam se pracuje s tím, kdo jsou, a tomu se přizpůsobuje text.

Máte vy sama nebo herci osobní zkušenost s podobnou rodinou?

Každý nějakou rodinu máme. Díkybohu v ní nejsou vždy tak vyhrčené vztahy, i když člověk neví. Rodinné tragédie se odehrávají pořád. I v případě, že vztahy nejsou tak vyhrčené. Právě mezi lidmi v rodině to bývá nejhorší, protože to jsou konflikty, ze kterých se nedá odejít. Když je někdo něčí syn, nepřestane být tím synem. I kdyby se odstěhoval na druhý konec světa. Když je někdo s někým spřízněn krví, je to nezrušitelné pouto, ať si to člověk přiznává nebo ne. Nemůže zamávat a říct: „Čau, já odcházím.“ Rodina, to je dramatický prostor. ■

DIVÁCKÉ VÝKŘIKY

Hlavní představitelka (tchýně), ta se jim fakt povedla. Vypadá, že je rodilá mluvčí a fakt to tam sedlo. Za mě dobrý.

Hereckej dojem nádhernej, ale proč takový umění vyplácá na takovým s prominutím banálním blbým textu?

Proč, když se to jmenuje Bouře, neuměj udělat pořádnou bouřku?! Tam jsou tak krásný hlasy, hudba je neskutečně silná a tohle to hodně shodilo.

Dnes jsem si nechala vysvětlit, co je to transcendentální čich. Herci přijdou na jeviště, cítím silnou ruskou vůni. Odejdou, necítím ji. Dívám se a nevím, s kým soucítit víc. Mám pochopení pro všechny a nejvíc pro matku. Každý žijeme svou projekcí a čím víc ji vnímáme jako skutečnost, tím víc se v tom utápíme.

Volala bych bravo, kdyby mi dojetí nezabránilo vydat hlásku.

POSTŘEHY Z KULOÁRŮ

Ona rozumí těm potřebám Káti Kabanový. A jestli tam chodí sama opuštěná bez chlapa, tak je to teoretická a to v Rusku nemívají.

Zatímco Žumpa před vámi se snažila něco sdělit, a skrz nekvalitní text se jim to nepovedlo, tak vy jste nechtěli nic říct, ale sdělili jste aspoň kvalitní text.

Před bouří bejvá dusno a to je to dusno rodinný. Takže

nepršte zbytečně a nesklízejte prádlo.

Když se tam objevila ta megera, tak měla větší koule než on, tak ho zkrátila.

Jak jste se na ni zadíval, to jsem viděl, že jste takovej smilnej mladík.

Ted' ještě, kdybyste to odehráli v tom dusnu, mám slzu ve voku.

Káta je ta krása, která se rozplynula.